

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е №133

[населено място], 11 септември 2018 г.

Апелативен специализиран наказателен съд, трети въззивен състав, в закрито заседание на единадесети септември две хиляди и осемнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ГАЛЯ ГЕОРГИЕВА

ЧЛЕНОВЕ: ДАНИЕЛА ВРАЧЕВА

КРАСИМИРА РАЙЧЕВА

след като се запозна с докладвано от съдия Д.Врачева ВЧНД № 384 по описа на АСНС за 2018 г., за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл.270 ал.4 от НПК.

Делото е образувано по частен протест на СП против протоколно определение, постановено на 29.08.2018г. по нохд № 2612/2018 г. , 9-ти състав на СНС, с което са изменени мерките за неотклонение на двамата подсъдими И. Г. С. и Т. Б. Т. от „задържане под стража“ в „подписка“ за двамата.

Съдът е постановил незабавно изпълнение на решението на основание чл. 343 от НПК.

В протеста се правят оплаквания за незаконосъобразност, необоснованост на съдебния акт и се иска неговата отмяна, както и постановяване на ново определение, с което на двамата подсъдими да бъде взета мярка за неотклонение „задържане под стража“.

Прокуратурата в частния протест е изложила становище, че делото се намира в съдебна фаза, поради което е изключен всякакъв съдебен контрол върху срока предвиден в чл. 63, ал.4 от НПК по отношение на мерките за неотклонение.

Постъпило е възражение от адв. В. Б., защитник на подсъдимия Т., с което същата изразява „недоволство от наглото упорство на СП“. Във възражението си освен, че поддържа изразеното в съдебното заседание становище, защитникът изразява опасения /стр. 3 от писменото възражение/ за това, че може нормата на чл. 142а, ал.2 от НК да бъде насочена и срещу магистрати от СП и напомня че има такива дела. Моли „да бъде оставен без уважение протеста на прокуратурата“, като „без съдържателен, досежно разисквания проблем“.

Апелативния специализиран наказателен съд, като се занима с оплакванията в протеста и направи служебна проверка на доказателствата приема следното:

Частният протест, макар и „без съдържателен, досежно разисквания проблем“,според възражението на защита на подс. Т. ,е ОСНОВАТЕЛЕН по следните съображения:

Няма спор относно датата на задържане на двамата подсъдимите Т. и С., а именно датата 14.10.2017 г. , когато същите са били задържани за първи път за 24 часа, а в следствие за 72 часа, с постановление от 15.10.2017 г. Правилно първоинстанционния съд е проследил съдебния контрол върху мерките за

неотклонение на двамата подсъдими във фазата на досъдебно производство от което става ясно, че многократно до 29.08.2018 г. различни съдебни състави както на СНС, така и в АСНС са преценили, че подходящата мярка за неотклонение за двамата подсъдими се явява „задържане под стража“.

Делото е било внесено за втори път с обвинителен акт на 21.08.2018 г., когато е постъпило в СНС. Прокурорът е внесъл делото с изричното отбелязване, че мерките за неотклонение на тези лица Т. и С. е „задържане под стража“. С факта на внасяне на ОА в съда, делото приключва своето развитие във фазата на досъдебно производство и от там насетне се развива следващата фаза в процеса, а именно съдебното производство. Делото е образувано в СНС на 21.08.2018 г., което е дало начало на съдебно производство по смисъла на Глава 4 НПК и е започнало производството пред първата инстанция (чл.247, ал.1 от НПК).

Това уточнение е задължително да бъде направено,предвид изложеното в иначе пространните мотиви на СНС ,в които настоящата инстанция съзира противоречие и неразбиране относно функциите и правомощията,които НПК възлага на съда след образуване на делото.

Правилно първоинстанционния съд е преценил, че производството разгледано в съдебно заседание на 29.08.2018г. е такова по чл. 270 НПК.Вместо обаче да се съсредоточи върху основанията за изменение на мерките за неотклонение, допустими в това производство ,СНС без да съобрази ,че делото се намира в съдебната фаза ,е коментирал сроковете на продължителност на „задържането под стража“ допустими във фазата на ДОСЪДЕБНОТО ПРОИЗВОДСТВО и регламентирани в чл.63 ал.4 от НПК.Да,тази норма е императивна,но до определен момент.Този момент е ОБРАЗУВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО ПРЕД ПЪРВАТА ИНСТАНЦИЯ С ВНАСЯНЕ НА ОБВИНИТЕЛНИЯ АКТ.В настоящия случай това е станало на 21 август 2018г.

Като се е занимавал с нарушения допуснати от прокурора на ДП,които обаче не са основание за прекратяване на производството и връщане на делото на СП ,СНС е надхвърлил правомощията си.Изводът ,че е нарушен чл.5 от ЕКЗПЧОС е преждевременно изведен и доказателствата по делото не дават основание за категоричност.Едва когато наказателният процес завърши с окончателен съдебен акт може да се коментира в степен на категоричност до колко задържането на двамата подсъдими е „незаконен арест“.Доводите изтъкнати от защитата относно срока на задържане в ДП биха могли успешно да се разглеждат в производство по чл.65 от НПК,където имат правно значение,но не и в производството по чл.270 от НПК.Измествайки акцента върху нарушение по чл.5 от ЕКЗПЧОС и подменяйки по този начин допустимите основания за изменение на мярката за неотклонение в съдебната фаза на процеса ,СНС е постановил определение,което е неправилно и незаконосъобразно и следва да бъде отменено.Като не е съзнавал последиците от незабавното изпълнение на това определение СНС е допуснал приложение на чл.343 от НПК,без да прецени липсата на ограничителна мярка за подсъдимите по чл.68 от НПК,а прокурорът не е поискал налагането на такива.

Допуснатите нарушения налагат незабавна отмяна на определението на СНС.

АСНС изхождайки от доказателствата по делото намира ,че не е променила опасността двамата по подсъдими да се укриват.Характеристичните данни за тях изведени от свидетелските показания и тежестта на обвиненията налагат извода ,че единствената адекватна мярка за неотклонение е „задържане под стража“ както за подс.Т. така и за подс.С. .Не се налага да се коментират други факти и обстоятелства още повече ,че това не е направено от СНС нито пък са излагани други доводи от защитата освен нарушение на ЕКЗПОС.АСНС само отбелязва ,че българското законодателство е

достатъчно пълно и изчерпателно относно разграничение на правомощията на съда в двете фази на процеса ,няма празнота ,поради което и НЕ Е НАЛИЦЕ НАРУШЕНИЕ на чл.13 от Конвенцията НАРУШЕНИЕ НА ПРАВОТО НА ЕФЕКТИВНА ПРАВНА ЗАЩИТА.

АСНС КОНСТАТИРА ,ЧЕ ДЕЛОТО Е БИЛО ПРЕРАЗПРЕДЕЛЕНО НА ДРУГ ДОКЛАДЧИК в СНС очевидно по реда на чл.13 абз.2 от Вътрешните правила за случайното електронно разпределение на делата и натовареността на съдиите в СНС-разглеждане на дела ,за които са предвидени кратки процесуални срокове.Поставя се въпросът до колко производството по чл.270 от НПК е такова,което в изисква кратки процесуални срокове и след като НПК не е определил срок за разглеждане на тези искания,смяната на докладчика се вменя в тази норма от Правилата.

С оглед на изложеното, Апелативният специализиран наказателен съд

О П Р Е Д Е Л И:

ОТМЕНЯВА протоколно определение постановено на 29.08.2018г.по НОХД 2612/2018г.9 състав ,с което мерките за неотклонение на подс.И. Г. С. ЕГН [ЕГН] и Т. Б. Т. ЕГН [ЕГН] са били изменени от „задържане под стража „ в подписа“ за двамата като ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА:

ВЗЕМА ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПОДСЪДИМИЯ подс.И. Г. С. ЕГН [ЕГН] МЯРКА ЗА НЕОТКЛОНЕНИЕ“задържане под стража“

ВЗЕМА ПО ОТНОШЕНИЕ НА подс.Т. Б. Т. ЕГН [ЕГН] МЯРКА ЗА НЕОТКЛОНЕНИЕ“задържане под стража“.

.

Определението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1./ом/

2.

Особено мнение на съдия Даниела Врачева от АСНС по ВНЧД №384/2018 година по описа на АСНС

Изразявам несъгласие с мнозинството на съдебния състав, което несъгласие се изразява в следното:

Считам определението от 29.08.2018 година на първоинстанционния съд по НОХД №2612/2018 година по описа на съда, с което е изменил мерките за

неотклонение на подс. Т. Б. Т. и подс. И. Г. С. от „Задържане под стража“ в мярка за неотклонение „подписки“ за правилно и законосъобразно в частта относно изменение на най-тежката мярка за неотклонение, но изразявам несъгласие с първоинстанционния съд, че е адекватна на поставените от закона цели мярката за неотклонение „подписка“ по следните съображения:

Правилно и законосъобразно първоинстанционния съд е счел, че производството е по чл. 270 от НПК, а не на основание чл.5 ,т.4 от ЕКЗПЧОС, тъй като наказателното производство е в съдебна фаза и законодателят е предвидил нарочен ред за разглеждане на производства по повод депозираните молби за изменение на мярката за неотклонение „Задържане под стража“.

Считам за основателните възражения на защитата, че при връщане на наказателното производство на прокурора за отстраняване на допуснати съществени процесуални нарушения, делото се е намирало в своята досъдебна фаза към датата 20.08.2018 година, към която дата срока на задържане на подс. Т. Б. Т. и подс. И. Г. С. е надвишал осем месеца, тъй като същите са задържани на 14.10.2017 година.

Разпоредбата на чл. 63, ал. 5 от НПК е императивна, т. е. задължителна, поради което наблюдаващият прокурор е следвало да освободи задържаните лица.

Според горесцитираната разпоредба на НПК процесуалната принуда спрямо лицата Т. Б. Т. и И. Г. С. следва да бъде отменена.

Съдът е субект в наказателния процес, който е призван да съблюдава спазването на процесуалните правила, които водят до нарушаване на правата на обвиняемите лица, респ. подсъдимите, както и на пострадалите лица.

Определените мерки за неотклонение, а именно „подписки“ на подс. Т. Б. Т. и подс. И. Г. С., считам за неадекватни. Целите на мерките за неотклонение са изрично регламентирани в разпоредбата на чл. 57 НПК. Същите се свеждат до обезпечаване на законосъобразното провеждане на наказателното производство, при спазване на разумни срокове за разглеждането на делата, както и до ограничаване възможността подсъдимият да се укрие или да извърши престъпление. Следователно основно изискване към законосъобразността на всяка взета спрямо дадено лице мярка за неотклонение се явява тя да е пропорционална на преследваните цели и да не създава повече ограничения от действително необходимите за провеждането на ефективен наказателен процес. Тези принципни положения са важими и следва да бъдат съобразявани от компетентните съдилища както при първоначалното вземане на мярка за неотклонение, така и при изследване на обстоятелствата в производството по реда на

чл. 270 НПК. С оглед спецификата на настоящето производство, държа да отбележа, че промяната на обстоятелствата винаги следва да се съпоставя с интензитета на опасностите от укриване и от извършване на престъпление от страна на подсъдимото лице, и въз основа на тази съпоставка да се прави преценка на основателността на искането за изменение на мярката за неотклонение.

В конкретния случай са предадени на съд девет броя лица с повдигнати и предявени обвинения за тежки умишлени престъпления по смисъла на чл. 93 от НК. На подс. Т. Б. Т. и на подс. И. Г. С. е повдигнато обвинение за пет броя престъпления, които деяния са с висока степен на обществена опасност, поради което считам, че адекватна мярка за неотклонение се явява мярката за неотклонение „гаранция в пари“ по отношение и на двамата подсъдими, които мерки за неотклонение следва да са съобразени с имущественото им състояние, но размерът на паричната гаранция следва да бъде определен на стойност по-голяма от обичайно предвидените разходи на подсъдимите, тъй като само по този начин същите могат да бъдат дисциплинирани за добро процесуално поведение под угрозата, че при неявяване пред органите на досъдебното производство и съда, определената гаранция следва да се конфискува.

Дата 11.09.2018 година

съдия:

/Д.Врачева/